

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

November
2019

Nyt om FGU#18

Indhold

- 1) Elevindberetninger
- 2) Valg af prøveformer
- 3) Prøveseminarer afholdt
- 4) Censorseminarer afholdt
- 5) Netværksdage for mellemledere
- 6) Seminar for administrative FGU-medarbejdere
- 7) Inspiration fra sektoren

Introduktion til orienteringsbrevet

Børne- og Undervisningsministeriet udsender hermed orienteringsbrev om den forberedende grunduddannelse (FGU). Orienteringsbrevet giver indblik i de aktiviteter, der foregår omkring FGU lige nu.

Du kan få 'Nyt om FGU' ved at tilmelde dig BUVM's nyhedsbrev. Hvis du vælger nyhedskategorien "Uddannelser til unge", vil du modtage 'Nyt om FGU'. Du kan tilmelde dig [her](#).

Orienteringsbrevet bliver også publiceret på www.uvm.dk/fgu.

Det aktuelle orienteringsbrev vil ligeledes altid kunne læses på emu – danmarks læringsportal www.emu.dk/fgu, som er ministeriets faglige portal til sektoren.

1. Elevindberetninger

Institutionernes leverandører af studieadministrative systemer har orienteret FGU-institutionerne om, at FGU-institutionernes studieadministrative system nu kan indberette elevaktivitet til ministeriet.

På den baggrund har STUK anmodet FGU-institutionerne om at indberette elevaktivitet senest 28. november 2019 med henblik på udbetaling af taxametertilskud for 3. kvartal 2019. Indberetning af aktivitet på gamle ordninger skal indberettes på samme vis som før.

2. Valg af prøveformer

Den enkelte FGU-institution skal være opmærksom på, at institutionen skal have fastsat prøveformen for de faglige temaer, som institutionen udbyder, og hvor der er flere prøveformer at vælge imellem. Der er to eller tre prøveformer at vælge imellem for følgende otte faglige temaer, jf. FGU's læreplaner og fagbilag:

1. Byg, bolig og anlæg
2. Industri
3. Kommunikation og medier
4. Mad og ernæring
5. Motor og mekanik
6. Musisk og kunstnerisk produktion
7. Service og transport
8. Turisme, kultur og fritid

For de resterende fire faglige temaer og de almene fag i FGU er der udelukkende én prøveform pr. fag/fagligt tema.

Institutionen skal på sin hjemmeside offentliggøre prøveformerne for alle fag og faglige temaer, som institutionen udbyder. På institutionens hjemmeside skal andre informationer om prøverne også offentliggøres, herunder institutionens eksamensreglement (jf. § 3 i bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser).

3. Prøveseminarer afholdt

Der er i den seneste tid blevet afholdt seminarer for FGU-lærerne fem forskellige steder i landet, hvor fokus har været på prøverne på FGU. Her har lærerne arbejdet i faglige grupper og arbejdet med den gode prøve inden for deres fag. Der har på seminardagene været fokus på det arbejde, der går forud for prøven - nemlig undervisningen, arbejdsportfolio og præsentationsportfolio, gode opgaveformuleringer for de praktiske prøver, konkretisering af bedømmelseskriterier, faglige mål, og endelig har lærerne hørt om prøvebedømmelse.

Lignende seminarer afholdes igen til foråret 2020. Der vil komme information ud om indhold og mulighed for tilmelding i december 2019. Informationen vil blive sendt til FGU-lederne.

4. Censorseminarer afholdt

Styrelsens kontor for prøver, eksamen og test har i samarbejde med FGU-teamet afholdt forskellige seminarer med fokus på censorrollen. I september og oktober 2019 blev der afholdt i alt fire dages opstartsseminar for det særlige censorkorps på FGU. Her fik de særlige censorer introduktion til deres opgave som særlige censorer, den generelle censors rolle og fik diskuteret i faggrupper, hvad den gode prøve kan indeholde. Den 13. og 14. november 2019 blev der også afholdt to seminarer for FGU-lærere, hvor fokus var på censors rolle. Foruden censorseminarerne har kontor for prøver, eksamen og test også afholdt to seminardage for prøveplanlæggere og administratorer, hvor fokus var på administrationen og rammerne omkring prøverne. Der vil blive afholdt lignende seminarer igen til foråret. Information følger om indhold og mulighed for tilmelding.

5. Netværksdage for mellemledere

I løbet af november 2019 gennemfører STUK netværksdage for FGU-mellemledere og repræsentanter fra KUI (den kommunale ungeindsats) i de fem regioner. Formiddagene sætter fokus på mellemlederrollen og giver mulighed for at skabe netværk for mellemlederne på tværs af FGU-institutionerne. Om eftermiddagene støder repræsentanter fra KUI til med henblik på at understøtte samarbejdet mellem FGU og KUI. De gennemførte dage har budt på gode drøftelser, sparring og videndeling om mellemlederrollens kompleksitet og det til tider svære, men vigtige samarbejde mellem FGU og KUI.

6. Seminar for administrative FGU-medarbejdere

Den 11. og 13. november 2019 afholdt Styrelsen for Undervisning og Kvalitet i samarbejde med Moderniseringsstyrelsen og ministeriets regnskabskonsulenter endnu to seminarer for administrative FGU-medarbejdere.

Temaerne var denne gang administration af SPS (specialpædagogisk støtte), Statens Selvforsikring, årshjul vedr. tilskud og aktivitetsindberetning samt vejledning vedr. kontering. Der var et stort engagement fra deltagerne undervejs, og den generelle tilbagemelding fra deltagerne var, at seminarerne havde god relevans og fokus på behovet lige nu.

Som opfølgning på seminarerne vil styrelsen tage initiativ til et seminar omkring regnskabsmæssig årsafslutning og udarbejdelse af årsrapporter. Der er endnu ikke fastsat datoer for seminarerne, men seminarerne forventes afholdt primo januar 2020. Der indkaldes deltagere til seminarerne gennem FGU-direktørerne/-rektorerne.

7. Inspiration fra sektoren

"Inspiration fra sektoren" er et nyt fast indslag i nyhedsbrevet, hvor historier, idéer og erfaringer vil blive delt på tværs af sektoren for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie, er du velkommen til at skrive til Cecilie.Kofod.Trampedach@stukuvvm.dk.

I denne udgave af nyhedsbrevet sætter vi fokus på, hvordan butikken "Det blå hus" er med til at danne rammen for undervisningen hos FGU Aalborg.

I "Det blå hus" møder eleverne virkeligheden

Hos FGU Aalborg er det blandt andet butikken "Det blå hus", som danner rammen for undervisningen. "Det blå hus" har tidligere tilhørt Lille Vildmose Produktionsskole i Kongerslev og hører nu til FGU Aalborg. Den 350 kvm store butik drives af FGU-lærerne i fællesskab med eleverne, og der sælges både elevfremstillede produkter og forskellige genbrugsvarer.

Genbrugsbutik og butiksværksted for FGU-elever

I "Det blå hus" er ambitionen, at eleverne inddrages i alle de forskelligartede arbejdsopgaver, der hører med til at drive en forretning – og det er en ambition, der kræver både samarbejde og mod til at tænke ud af boksen. Et team bestående af fire lærere fra FGU Aalborg fortæller, at undervisningen på tværs af spor, fag og faglige temaer tager udgangspunkt i opgaver omkring "Det blå hus". Det vil sige, at eleverne undervises på tværs af fagene, alt efter hvilken opgave der skal løses.

"Det vi sigter efter ved at drive en forretning er, at i stedet for at tage udgangspunkt i en simuleret virkelighed, så har vi virkelige kunder, der kommer ind ad døren og møder vores elever. Det vil sige, at teoritung viden og abstrakte begreber, som for eksempel kundesegmenter, kundetyper og optimering af salg bliver til noget meget konkret", fortæller Rigmor, der underviser på alle tre spor på FGU Aalborg.

Tværfaglig undervisning skaber større forståelse

I "Det blå hus" er tværfagligheden i fokus. Eksempelvis undervises eleverne i matematik, når de er med til at bestille nye varer til butikken. Her lærer de blandt andet om procentregning, mulig fortjeneste og tab, samt udregning af moms. Det kan være med til at skabe en større forståelse hos eleverne, mener Rigmor: *"Jeg tænker, at det gode ved det tværfaglige er, at noget ellers svært tilgængeligt stof bliver mere forståeligt for eleverne, fordi vi arbejder så praktisk og værkstedsorienteret som vi gør".*

Derudover undervises elever i samfundsfaglige problemstillinger, når de taler om, hvordan nogle af varerne har en miljøvenlig profil og en social dimension: *"Det vil sige, at vi for eksempel har tæpper, som er importeret fra Indien. Og det er et lille nordjysk firma, der selv tager ned og henter varerne. Det finansierer så voldsramte kvinders liv i et område i Indien. Her er det tydeligt, at det ikke bare er en vare. Så taler vi med eleverne om både det sociale og det samfundsfaglige i det. Og hvad det betyder, at vi har en holdning til hinanden, når vi køber ting",* fortæller Rigmor.

Også danskfaget bliver anvendt, når eleverne eksempelvis laver pjecer og skriver små historier med beskrivelser af, hvor varerne kommer fra: *"Vi har sådan noget med, at vi skriver små historier på nogle af vores produkter i butikken. Det er et af hovedpunkterne. Vi sælger ikke varer, vi sælger fortællinger",* fortæller Rigmor.

"Vi er en helhed"

For lærerteamet i "Det blå hus" har et godt samarbejde været afgørende for, at lærernes tidligere erfaringer fra både VUC, produktionsskolerne og erhvervsskolerne har kunne samles under et fælles FGU. *"Vi har fra starten sagt, at vi skulle bygge en ny uddannelse. Det er ikke noget med, at vi skal køre på samme måde som VUC eller produktions-skolerne gjorde før. Vi starter og danner en ny uddannelse sammen",* fortæller Ann Birgitta, der underviser på tværs af de tre spor, og fortsætter: *"Men vi skal også give det tid. Man skal ikke tro, det er noget der sker hen over natten. Det er noget der tager tid".*

Selv om lærerteamet allerede har gjort sig mange gode erfaringer med at koble undervisningen til opgaver omkring "Det blå hus", er de klar over, at det ikke er en model, som kan kopieres til alle FGU-skoler. Bent, der underviser i matematik og ordblindeundervisning, fortæller: *"Man skal også tænke på, at vi har være heldige, at vi har kunne gøre det på denne måde. Vi ved godt, at det ikke er realistisk for alle at gøre. Det er fordi vi ikke har så mange elever".*

Selv om det har krævet både mod og nytænkning at skule samarbejde om at koble FGU-undervisningen til "Det blå hus", er lærerne enige om, at noget af det bedste er, at alle arbejder sammen som en helhed og har et tæt samarbejde på tværs. Connie, der underviser i PASE og Handel og kundeservice beskriver, hvordan lærerne bestræber sig på, at arbejdsfællesskabet skal være det bærende i butikken: *"Ved at vi arbejder så meget sammen, får eleverne mere end bare én lærer, de kan gå hen til, hvis de har spørgsmål. Vi er en helhed. Og det er det, jeg synes er det bedste ved den måde, vi har gjort det på. Vi er med i alt sammen med eleverne. Når vi eksempelvis skal gøre rent i butikken, så gør vi alle sammen rent. Og det er også der, vi får de bedste snakke, når vi går og arbejder".*